Сүзләр кушылу ысулы

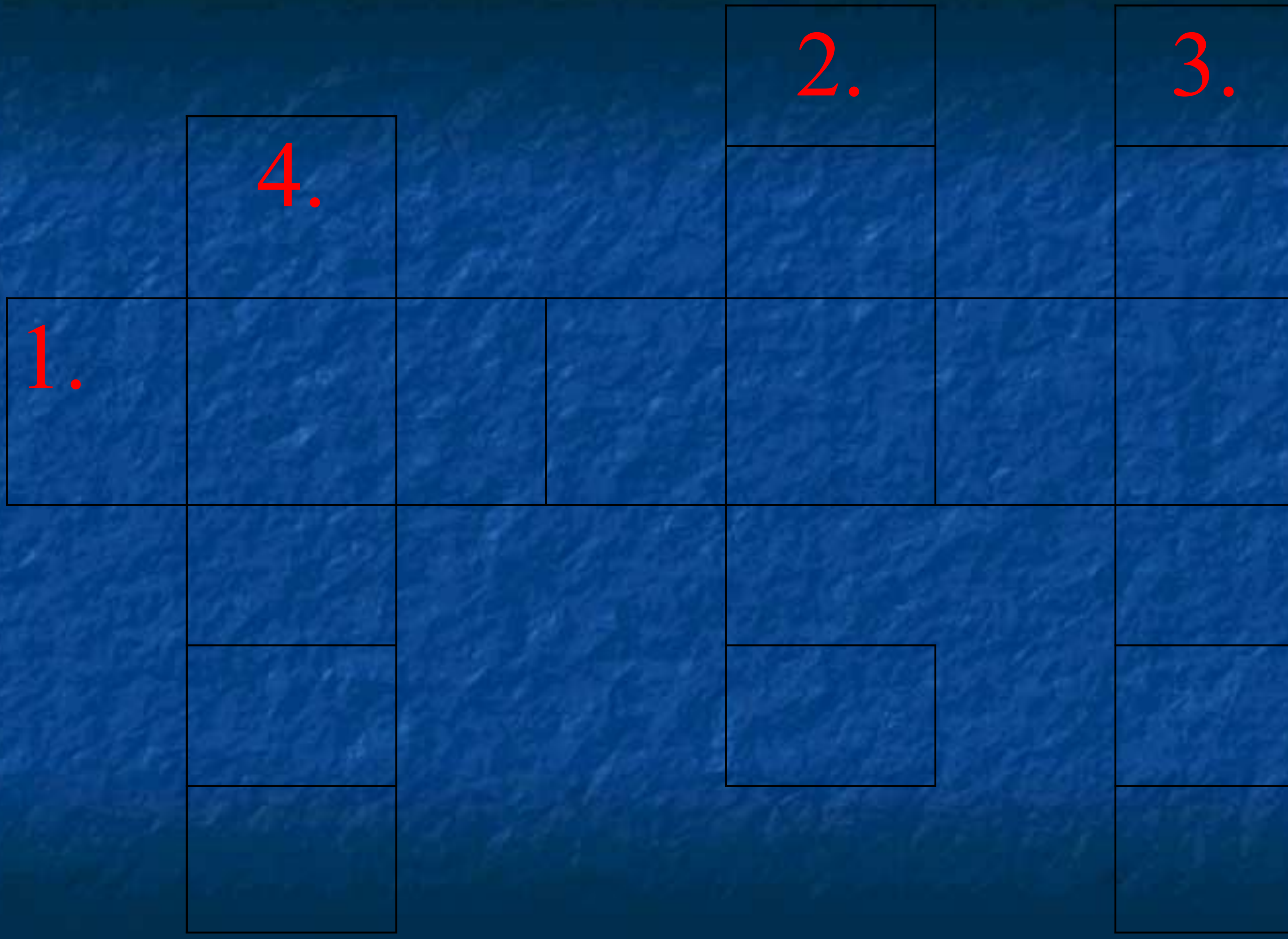
1.
2.
3.
4.

				2.Т		3.Я
	4.Т			а		с
1.К	у	ш	ы	м	ч	а
	к			ы		л
	а			р		м
	й					а

26 нчы апрель-бөек шагыйребез Габдулла Тукай туган көн

КӨН- ТӨН, АККОШ, ҮГИ АНА ЯФРАГЫ, КУЛЪЯУЛЫК, АТА-АНА, КУРА ҖИЛӘГЕ, БАШВАТКЫЧ, ТАШБАКА, БАЛА-ЧАГА, ҖИР ҖИЛӘГЕ.

Көн- төн ата-ана бала-чага	Аккош Кулъяулык Башваткыч ташбака	үги ана яфрагы кура җиләге җир җиләге

Парлы сүзләр	Кушма сүзләр	Тезмә сүзләр
Көн- төн ата-ана бала-чага	Аккош Кульяулык Башваткыч ташбака	үги ана яфрагы кура җиләге җир җиләге

Сүзләр кушылу ысулы

Кушма

Парлы

Тезмә

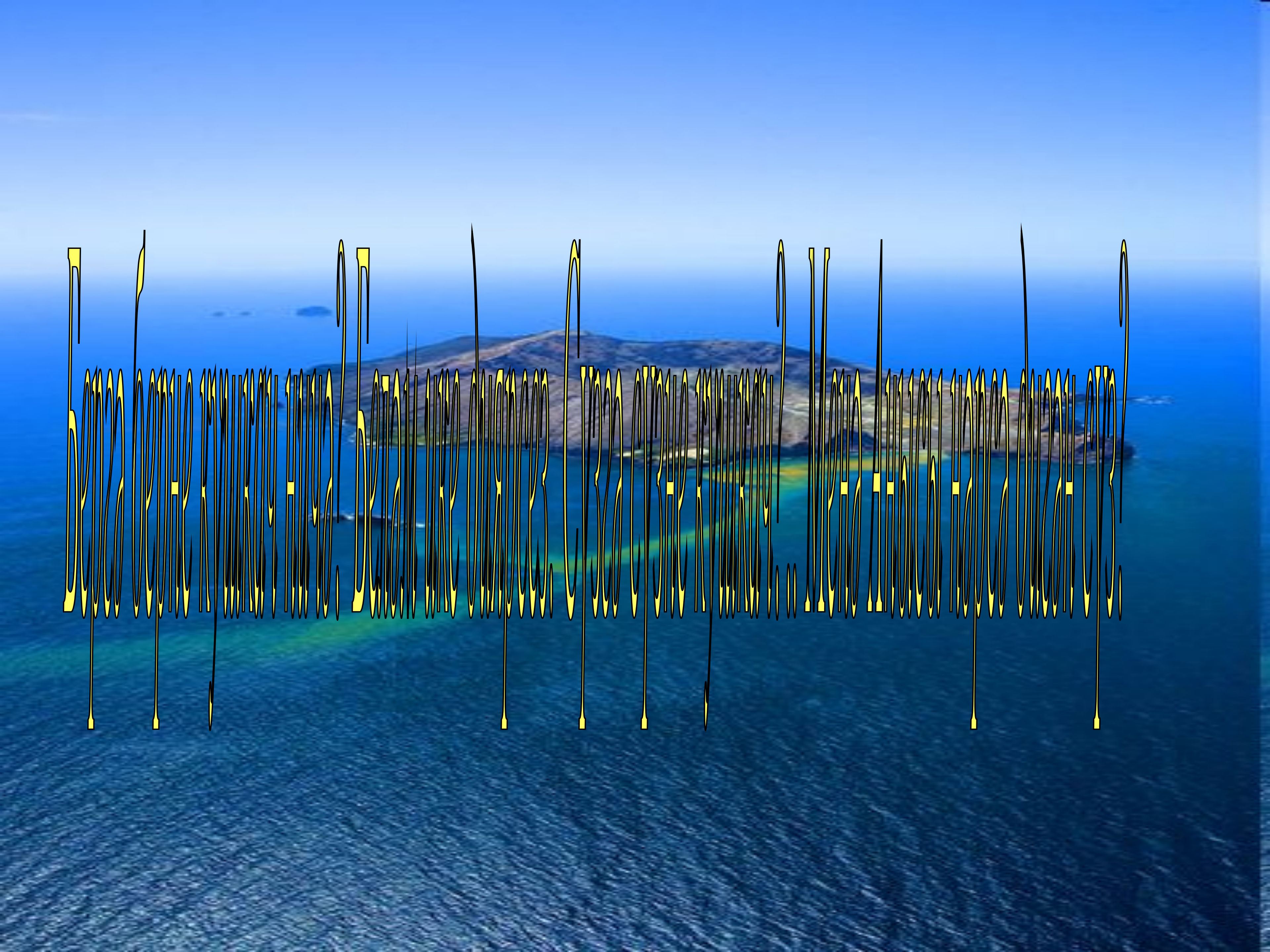
Бөрә бөрне кушылса ничә? Бөләй ике дияргә. Сүзә сүзне кушылса?.. Менә Аныксы нәрсә дияр сүз?

Кушма сүзләр

Ике яки берничә сүздән кушылып ясала
Һәм яңа бер мәгънә белдерә.Алар һәрвакыт кушылып языла.

Кушма сүзләр ясарга,алар белән җөмләләр төзергә

1нче төркем

ак

туй

боек

күмер

2 нче төркем

җимеш

агач

яулык

Идел

АККОШ

Сабантуй

төнбоек

ташкүмер

ГӨЛҖИМЕШ

АЛМАГАЧ

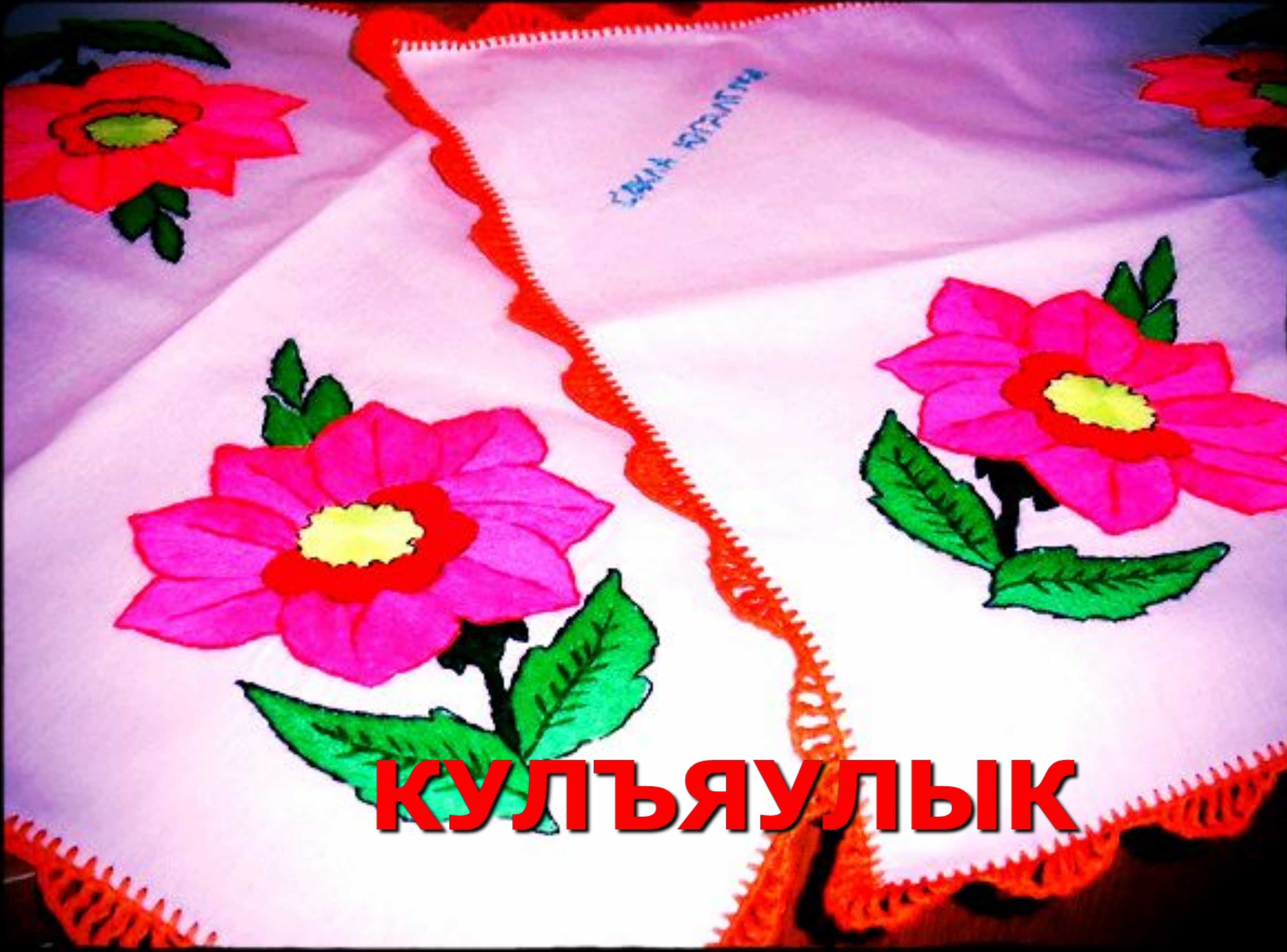
КУЛЪЯУЛЫК

АГЫЙДЕЛ

Парлы сүзләр

Үзара синоним, антоним мәгънәле яки авазчаш сүзләрдән төзелә һәм сызыкча аша языла

Тезмә сүзләр

Тезмә сүзләр ике яки берничә сүздән тезелеп ясала, бербөтен мәгънәне белдерә.Бер сорауга җавап бирә, бер җөмлә кисәге була.Һәр сүз аерым языла. Тезмә сүз составындагы сүзләрне аерып карарга ярамый.

Барлык төрки һәм шәрекъ дөньясындагы татарлар өчен Тукайның ни*кадәр кадерле булуын әйтеп бирерлек сүзләр юктыр, мөгаен. Аның шигъриятендә халкыбызның җаны*рухы чагыла, ә милләт рухы, мәгълүм булганча, бер*кайчан да үлми һәм бизмәннәрдә үлчәнми. Димәк, Габдулла Тукайның да иҗаты үлемсез һәм иксез*чиксез, ул татар мәдәниятенең үткәне, бүгенгесе һәм киләчәге белән аерылгысыз.

Минтимер Шәймиев.Тукай турында.

- *Шәрекъ-көнчыгыш*
- *Бизмән-үлчәү*

Тест

1.Тезмә сүзләр күрсәтелгән рәтне билгеләгез.
а)ара(тирә), аш(су), хатын(кыз)
ә)тар(юл),зур (агач),мәктәп (бакчасы)
б)җир(җиләге), ял(ит),туган(ил)

2.Кайсы рәттә парлы сүзләр бирелгән?
а)төн(боек),өч(аяк),ис(киткеч)
ә)ата(ана),кием(салым), бала(чага)
б) юл(чы), утын(лык), оял(чан)

3. Кушма сүзләр күрсәтелгән рәтне билгеләгез.
а)кул(яулык), тере(көмеш), таш(күмер)
ә)ак(кар),җылы(җәй),биек(тау)
б)туган(көн), очкылык (тоту), бал (корты)

Тест

1.Парлы сүзне тап:

А) агачлык Ә) авыл Б) савыт-саба В) акбур

2. Парлы сүзләр ничек языла?

А) аерым Ә) сызыкча аша Б) кушылып

3. Тезмә сүзләрне тап:

А) кура җиләге Ә) кызыл җиләк Б) җиләклек В) гөлчәчәк

4. Кушма сүзләрне тап:

А) ут-су Ә) укучы Б) унике В) хуш исле

Өй эше

1.Кагыйдәләрне ятларга.

2. Кушма сүзләр кертеп “Минем яраткан китабым” дигән темага инша яз.

3. 313 нче күнегү. (язма)